

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA TANO

12 NOVEMBA, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA TANO – TAREHE 12 NOVEMBA, 2018

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA ELIMU, SANYANSI NA TEKNOLOJIA:

Taarifa ya Mwaka na Hesabu za Chuo Kikuu cha Dodoma kwa Mwaka 2016/2017 (*The Annual Report and Accounts of the University of Dodoma for the year 2016/2017*).

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

55. MHESHIMIWA HASSAN ELIAS MASALA (NACHINGWEA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Lindi ni kati ya Mikoa iliyo nyuma kielimu:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kusaidia Mkoa huo ili uweze kupiga hatua kielimu.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

56. MHESHIMIWA MATTAR ALI SALUM (SHAURI MOYO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Wananchi wa Tanzania Zanzibar wanaposafiri kwa kutumia boti hulazimika kuwa na vitambulisho ndio wauziwe tiketi. Hali hiyo huwa ni usumbufu mkubwa kwa Wananchi:-

Je, kwa nini Serikali isiondoe hitaji la kitambulisho kwa Mtanzania wakati wa kukata tiketi.

57. MHESHIMIWA JOHN PETER KADUTU (ULYANKULU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Kumekuwepo na ahadi ya ujenzi wa barabara kutoka Mpanda kwenda Kahama kupitia Kaliua, Uyowa, Ulyankulu na Ushetu inavyoonekana mpango huo utachukua muda mrefu sana:-

(a) Je, Serikali ipo tayari kuitengeneza kwa kiwango cha moram hasa kipande cha kutoka Kaliua, Uyowa hadi eneo la Makazi barabara ya 13;

(b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuimarisha barabara ya kutoka Tabora kwenda Ulyankulu, Kahama hasa ikizingatiwa kwamba barabara hizi ni muhimu kwa uchumi wa nchi kutokana na uzalishaji wa Tumbaku na mazao ya chakula katika eneo hilo.

58. MHESHIMIWA ABDALLAH DADI CHIKOTA (NANYAMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Barabara ya Mtwara-Newala – Masasi imetengewa fedha kwa ajili ya ujenzi wa Km 50 kwa kiwango cha lami kutoka Mtwara hadi Mnivata:-

Je, ni lini ujenzi huo utaanza.

WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA

59. MHESHIMIWA HAMAD SALIM MAALIM (KOJANI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa:- Jeshi la Wananchi Tanzania (JWTZ) ni Jeshi linalojumuisha sehemu mbili za Muungano:-

Je, ni vigezo gani vinavyotumika kuajiri Vijana wa Jeshi la Ulinzi la Tanzania.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

60. MHESHIMIWA RHODA EDWARD KUNCHELA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:-

Je, ni lini mradi wa ujenzi wa Soko la Kimataifa utaanza katika Mkoa wa Katavi.

61. MHESHIMIWA HAWA ABDULRAHMAN GHASIA (MTWARA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:-

Je, kuna mkakati gani wa kuendeleza Viwanda katika Mji wa Mtwara na Halmashauri ya Wilaya ya Mtwara.

62. MHESHIMIWA PROSPER JOSEPH MBENA (MOROGORO KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Mahitaji ya mafuta ya

kula nchini ni takriban tani laki nne (400,000) kwa mwaka. Uzalishaji wa ndani unakidhi soko kwa asilimia 30 na asilimia 70 inaagizwa kutoka nje ya nchi:-

- (a) Je, Serikali ina mikakati gani ya kuwawezesha Wakulima na Wafanyabiashara wa ndani ya nchi kutosheleza mahitaji ya mafuta kwa zaidi ya asilimia 80;
- (b) Je, kwa nini Waagizaji wa mafuta hususan Korie wasishauriwe kujenga Viwanda vya mafuta ya kula hapa nchini.

WIZARA YA NISHATI:

63. MHESHIMIWA JEROME DISMAS BWANAUSI (LULINDI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:- Kwa kuwa utekelezaji wa umeme REA III unaendelea nchi nzima:-

- (a) Je, ni kwa nini Mkandarasi aliyepangiwa kusambaza umeme katika Jimbo la Lulindi amesambaza umeme katika Kijiji kimoja tu cha Kalipinde;

(b) Je, ni lini Mkandarasi huyo atanza kusambaza umeme katika Vijiji vyote vya Jimbo la Lulindi.

64. MHESHIMIWA SELEMANI JUMANNE ZEDI (BUKENE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-

Je, ni lini Serikali chini ya mpango wa kusambaza umeme Vijijini (REA) itavipatia umeme Vijiji vya Mwamala, Lububu na Igusule.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

65. MHESHIMIWA TASKA RESTITUTA MBOGO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Mkoa wa Katavi una Hospitali moja ambayo inatumika kama Hospitali ya Mkoa kwa Wananchi wote wa Mkoa wa Katavi, lakini Hospitali hiyo ina mashine moja tu ya *Oxygen* ambayo huzunguka kwenye Wodi zote:-

Je, ni lini Serikali itawasaidia mashine nyingine mbili Wananchi wa Katavi.

66. MHESHIMIWA ASHA MSHIMBA JECHA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Mbali ya kuwa na Sheria nzuri inayolinda Watoto bado Watoto wameendelea kufanyiwa ukatili kama vile kubakwa, kutumikishwa kazi ngumu na kukosa haki zao muhimu:-

- (a) Je, Serikali imefanya utafiti kubaini ukubwa wa tatizo hilo;
- (b) Umaskini katika familia ni sababu mojawapo ya kuwatumikisha Watoto kazi ngumu; Je, Serikali inazisaidiaje familia hizo ili kuondokana na tatizo hilo.

WIZARA YA KILIMO:

67. MHESHIMIWA YOSEPHER FERDINAND KOMBA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Serikali imekuwa na mpango wa kuboresha mabonde kwa lengo la kuanzisha skimu za umwagiliaji:-

Je, Serikali inatoa tamko gani juu ya Bwawa lenye skimu ya umwagiliaji lililopo Kata ya

Misozwe ambapo Wananchi wameanza shamba darasa zaidi ya miaka mitatu sasa.

68. MHESHIMIWA SUSAN LIMBWEKI KIWANGA (MLIMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Sheria ya Ushirika ya Mwaka 2014 inavifuta Vyama vyote vilivyokuwepo kabla ya Sheria hiyo:-

Je, Serikali inatoa kauli gani kuhusu kuwepo kwa Kampuni za udalali zinazokusanya madeni kwenye SACCOS za Wilayani kama vile Kilombero na kupeleka fedha kusikojulikana zikidai kuagizwa na Tume ya Maendeleo ya Ushirika.

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, SANAA NA MICHEZO:

69. MHESHIMIWA STANSLAUS SHING'OMA MABULA (NYAMAGANA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Habari, Utamaduni, Sanaa na Michezo:- Halmashauri ya Jiji la Mwanza kwa kushirikiana na TFF wameweza kutandaza nyasi bandia katika Uwanja wa Nyamagana ulioko Jijini Mwanza na kuufanya uwe wa kisasa zaidi:-

Je, Serikali haioni umuhimu sasa wa kusaidia ujenzi wa majukwaa katika Uwanja wa Michezo Nyamagana kwa kupitia wadau mbalimbali ili kuongeza idadi ya viwanja vyenye ubora katika nchi.

IV. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Kwamba, Bunge lipokee, kujadili na kushauri kuhusu Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa kuandaa Mpango wa Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha, 2019/2020.

(Majadiliano yanaendelea)

DODOMA
12 NOVEMBA, 2018

S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE